

מדינת ישראל

משרד החינוך

המינהל הפדגוגי

אגף א' חינוך ילדים ונוער בסיכון

אוגדן השתלמויות

ארציות - תשע"ט

מחלקת מו"פ ומרכז הדרכה

משרד החינוך
המנהל הפדגוגי
אגף א' חינוך ילדים ונוער בסיכון

אנשי חינוך יקרים,

פיתוח מקצועי מיטבי נתפס כגורם מרכזי בהצלחת ארגונים בשל תרומתו בשיפור ביצועים, ביצירת זיכרון אירגוני ובחיזוק שביעות רצון העובדים. לצד זה מחקרים מעידים כי פעמים רבות תחום הפיתוח המקצועי לא מממש את הפוטנציאל הגלום בו בהעדר המפתחות להצלחתו: מעורבות המשתלמים בבחירת כיוון צמיחתם, השתלמויות המערבות למידה אקטיבית ותהליכי התפתחות אישית של הלומדים ומנהל הרואה בפיתוח המקצועי חשיבות וערך.

כמו כן, תחום הפיתוח המקצועי עובר בעשור האחרון שינויים מהותיים בכמה רמות: מתודולוגית-תפיסתית, טכנולוגית, תרבות הלמידה וערוצי הלמידה.

מחלקת המו"פ של האגף שמה לה למטרה להיענות לאתגרי התחום, לקדם ולטייב את תהליכי ההתפתחות האישיים והמקצועיים של כל בעלי התפקידים בו, בהלימה לשינויים שעבר תחום הפיתוח המקצועי בארץ ובעולם ולמדיניות האגף.

בהתאם לזאת אנו עוסקים בפיתוח מיקרו קרדיטציות ולומדות בנושאים שהם ליבת האגף, בפיתוח מנחים מומחים לשיפור מסוגלותם של אנשי חינוך והוראה הפועלים בכיתות ובמסגרות האגף, בהקמת קהילות מורים מובילים מומחים בתחומם, בפיתוח אוריינטציות לבעלי תפקידים השונים, בהמשגות ידע שדה בדרכים שונות ומגוונות, גיבושו לכדי תפיסת עבודה סדורה, הנחלתו ועוד.

ראוי לציין כי האגף לחינוך ילדים ונוער בסיכון רואה חשיבות רבה בקידום והתפתחות העובדים בו ומשקיע בפיתוח המקצועי שלהם משאבים רבים. חוברת זו מאגדת בתוכה את ההשתלמויות הארציות המייצגות את מדיניות האגף, חלק מהן מיועדות להכשרת בעלי תפקידים חדשים וחלקן פתוחות לכלל עובדי האגף. בחרנו להביא בפניכם את כל המכלול לידיעה.

מאחלת לכולכם שנה מעולה, הצלחה ועניין בעשייתכם לקידום ילדים ובני נוער בסיכון.

בברכה,
ענת יצחקי

מנהלת מחלקת מו"פ ומרכז הדרכה

**"אל תלכו
להיכן
שהדרך
מובילה.
לכו היכן
שאינ דרך,
והשאיירו
עקבות"
(הפילוסוף ראלף
וולדו אמרסון)**

להלן נהלי ההרשמה:

בחוברת תוכלו למצוא
השתלמויות הפתוחות
לכלל עובדי האגף
והשתלמויות ייעודיות
למחלקות ו/או לבעלי
תפקידים.
להשתלמויות
הייעודיות המשתתפים
נבחרים באמצעות
המלצת ממונים ושיוך
לתפקיד.
הוראות הרשמה לכל
השתלמות נמצאות
בצדו השמאלי התחתון
של כל עמ'.

שימו לב:

בקישור לרישם באוני'
ת"א מלאו בראש דף
הרישום באופן מדויק
את שם ההשתלמות
ואת הפרטים
הרלוונטיים הנוספים.

אין צורך לצרף מסמכים
נוספים מעבר לכך למרות
נוסח הכתוב באתר האוני'.

סילבוס מפורט ישלח
לנרשמים לאחר קבלתם

מבנה החוברת

ההשתלמויות לפי קטגוריות הבאות:

יישום המודל היישובי:

- הכשרת מנהלי מחלקות האגף לחינוך ילדים ונוער בסיכון ברשויות שנה א'
- הכשרת מנהלי מחלקות האגף לחינוך ילדים ונוער בסיכון ברשויות שנה ב'
- הכשרת מנחים יישוביים- שנה ב'
- המודל היישובי הלכה ומעשה- תמרה וביתר עלית

פיתוח קהילות מורים לומדות:

- קהילת מורים מובילים במתמטיקה למורי שח"ר ולמורי היל"ה
- "שוחרים שפה" קהילת מורים מובילים ללשון עברית למורי שח"ר ולמורי היל"ה

פיתוח והמשגת ידע שדה:

- כתיבת תורת שח"ר - עבודת החינוך וההוראה עם ילדים ונוער בסיכון

היבטים יישומיים בחינוך ילדים ונוער בסיכון:

- אתגר ההשתייכות- נוער ישראלי עולה אתיופיה
- מיינדפולנס וחמלה - יישומים בחינוך ילדים ונוער בסיכון שנה א'
- כשירות תרבותית - עבודה מודעת הקשר בחינוך טיפול ילדים ונוער בסיכון
- כשלקות למידה פוגשת תלמיד בסיכון
- הכשרת רכזי התאמות בדרכי הוראה והיבחנות

יישום המודל היישובי

מסגרת הלימודים

היקף ההשתלמות

60 שעות השתלמות מוכרת
לגמול השתלמות

מקום הפעילות

אוניברסיטת תל אביב, המרכז
האוניברסיטאי לפיתוח סגל
בחינוך

ימי לימוד ושעות

ימי ג בין 13:00 – 15:16

תאריכי המפגשים

11.12.18 , 27.11.18 , 13.11.18

22.1.19 , 8.1.19 , 25.12.18

5.3.19 , 19.2.19 , 5.2.19

30.4.19 , 2.4.19 , 19.3.19

11.6.19 , 28.5.19 , 14.5.19

רכזת ההשתלמות

ענת יצחקי, מנהלת מחלקת
מו"פ ומרכז ההדרכה

מנחת ההשתלמות

איילת אילני, חברת סגל
ב"אורנים", יועצת ארגונית
מנחת קבוצות, מומחית למגזר
הציבורי ומרצים/ות אורחים

הכשרת מנהלי מחלקות

לחינוך ילדים ונוער בסיכון ברשויות

שנה א' (למנהלים חדשים)

התכנית מציעה כלים להתפתחות אישית ומקצועית למנהלים יישוביים הנושאים באחריות לניהול השירותים לילדים ולבני נוער בסיכון ולפיתוחם ברשות המקומית. התכנית מציעה בסיס תיאורטי, כלים פרקטיים ונקודות מבט מגוונות למשתתפיה. התכנית מיועדת לתת הזדמנות למבט חוקר, ביקורתי ובעיקר מבוסס ערכים אישיים ורצון ליישם למדיניות ולתוכניות פעולה בתחומי האחריות של המנהל/ת.

מטרות הקורס

1. בניית סביבת עמיתים תומכת המאפשרת התפתחות אישית ומקצועית.
2. גיבוש תפיסת תפקיד אישית ומקצועית למילוי תפקיד המנהל/ת היישובי
3. שרטוט סדרי עדיפויות ומטרות מקצועיות מבוססות ערכים ותואמות נתונים יישוביים.

קהל יעד

מנהלי מחלקות האגף ברשויות

תכנים מרכזיים

במסגרת ההשתלמות יעלו תכנים הנוגעים לסוגיות מרכזיות בתפקיד הניהולי ובתכלול מענים.

מבין הנושאים

- התבוננות בתפקיד ובארגון מפרספקטיבות מרובות.
- דיון בסמכות, ברצון, במוטיבציה, בכוחות שינוי.
- היכרות עם גישות שונות לתכנון
- היכרות עם גישות שינוי למיפוי
- פיתוח חזון מבוסס ערכים ועובדות ויישומו

דרכי ההוראה

הרצאות, עבודה קבוצתית במליאה ובקבוצות קטנות, התמקדות בסוגיות של יחידים בקבוצה, קריאת טקסטים, צפייה בסרטים, ניתוח מקרי מבחן. הצגת דברים מסכמת בכיתה וכתיבת עבודה מסכמת.

הרשמה למיועדים בלבד
באמצעות מפקחי שח"ר
במחוזות

לחצו כאן

דמי הרישום – 65 ש"ח.

הכשרת מנהלי מחלקות לחינוך לילדים ונוער בסיכון ברשויות שנה ב' (קבוצת המשך)

מסגרת הלימודים

היקף השתלמות

60 שעות השתלמות מוכרת
לגמול השתלמות.

מקום הפעילות:

אוניברסיטת תל אביב, המרכז
האוניברסיטאי לפיתוח סגל
בחינוך.

ימי לימוד ושעות

ימי ג' בין 15:00-12:00

תאריכי המפגשים

11.12.18, 27.11.18, 13.11.18
22.1.19, 8.1.19, 25.12.18
5.3.19, 19.2.19, 5.2.19
30.4.19, 2.4.19, 19.3.19
11.6.19, 28.5.19, 14.5.19

רכזת השתלמות

ענת יצחקי, מנהלת מחלקת
מו"פ ומרכז ההדרכה

מרצה ומובילת ההשתלמות

איילת אילני, חברת סגל
ב"אורנים", יועצת ארגונית
מנחת קבוצות, מומחית למגזר
הציבורי ומרצים/ות אורחים

ההשתלמות ייעודית
לבוגרי שנה א' בקורס
מנהלי מחלקות חינוך
ילדים ונוער בסיכון,
אונ' ת"א

התכנית מציעה כלים להתפתחות אישית ומקצועית למנהלים יישוביים הנושאים באחריות לניהול השירותים לילדים ולבני נוער בסיכון ולפיתוחם ברשות המקומית. התכנית מציעה בסיס תיאורטי, כלים פרקטיים ונקודות מבט מגוונות למשתתפיה. התכנית מיועדת לתת הזדמנות למבט חוקר, ביקורתי ובעיקר מבוסס ערכים אישיים ורצון ליישם למדיניות ולתוכניות פעולה בתחומי האחריות של המנהל/ת.

מטרות הקורס

1. בניית סביבת עמיתים תומכת המאפשרת התפתחות אישית ומקצועית.
2. גיבוש תפיסת תפקיד אישית ומקצועית למילוי תפקיד המנהל/ת היישובי
3. שרטוט סדרי עדיפויות ומטרות מקצועיות מבוססות ערכים ותואמות נתונים יישוביים.

קהל יעד

מנהלי מחלקות האגף ברשויות (שסיימו שנה א בתוכנית).

תכנים מרכזיים

במסגרת ההשתלמות יעלו תכנים הנוגעים לסוגיות מרכזיות בתפקיד הניהולי ובתכלול מענים.

- למידת התפקיד והארגון מפרספקטיבות מרובות
- פיתוח סמכות ומנהיגות ניהולית
- הכרות עם גישות מגוונות למיפויים מבוססי נתונים
- עבודה בסביבת רוויות אינטרסים מנוגדים
- שיתוף פעולה בין ארגונים ובין מגזרים
- פיתוח חזון מבוסס ערכים ויישום

דרכי ההוראה

הרצאות, עבודה קבוצתית במליאה ובקבוצות קטנות, התמקדות בסוגיות של יחידים בקבוצה, קריאת טקסטים, צפייה בסרטונים, ניתוח מקרי מבחן. הצגת דברים מסכמת בכיתה וכתובת עבודה מסכמת.

מסגרת הלימודים

דרישות התכנית

נוכחות מלאה בקורס.

הנחיה בבית ספר כפרקטיקום.

קבלת הדרכה על ההנחיה.

קריאת שוטפת של חומר תיאורטי.

הגשת עבודות המסכמות את הלמידה.

היקף השתלמות

120 שעות, מוכרת לגמול השתלמות

מקום הפעילות

אוניברסיטת תל אביב, המרכז האוניברסיטאי לפיתוח סגל בחינוך

ימי לימוד ושעות

יום ה', בשעות 13:00-8:30

בתאריכים

18/10, 1/11, 15/11, 29/11, 13/12, 27/12, 10/1, 24/1, 7/2, 21/2, 14/3, 28/3, 4/4, 2/5, 16/5, 30/5, 13/6. מפגש נוסף יקבע בהמשך.

מרצים אבנר יציב והלה צפריר

רכזת השתלמות

רונית וולפסון, מחלקת מו"פ

ההשתלמות ייעודית
לבוגרי שנה א' בקורס
מנחים ישוביים,
אונ' ת"א

הכשרת מנחים יישוביים שנה ב'

ליווי צוותים חינוכיים העובדים עם תלמידים בהדרה ובסיכון

במערכת החינוך בישראל לומדים כ- 30% תלמידים המוגדרים כילדים בהדרה ובסיכון. מטרת ההנחיה במערכות חינוך, המבקשות להתמקצע בעבודה עם ילדים בהדרה ובסיכון, היא לסייע למערכות לאמץ גישות שיקומיות טיפוליות, המבוססות על הבנה לעומק בסוגיות של סיכון והדרה.

פרקטיקת ההנחייה הנרכשת בהשתלמות מתבססת על הגישה החינוכית הפסיכו-חברתית (מור ולוריא, 2006), ועל גוף ידע ייחודי, המשלב בין גישות טיפול דינאמיות, גישות הומניסטיות, גישות של תיאוריות התקשרות ותיאוריות ה-self לגישות סוציולוגיות ופילוסופיות של תהליכי הדרה ושוליות ולפרקטיקות לטיפול בתופעת הניתוק המתרחש בתוך בתי ספר אלו.

מטרות הקורס

- היכרות עם ההשפעות הפסיכולוגיות והמערכתיות של סיכון והדרה על ביה"ס, על היישוב ועל צוותים החינוכיים.
- הבנת תפקיד איש החינוך והמערכת כמחזקים או מחלישים את עמידות הילד והמשפחה
- פיתוח יכולת הכשרת צוות בית הספר להתמודדות עם סוגיות של ניתוק, נשירה ואלימות
- פיתוח תפיסה ברורה של תפקיד המתערב בביה"ס, כמוביל תהליך שינוי מקצועי תפיסתי כוללני

קהל יעד מנחים מחוזיים (משלושת מחלקות האגף) בהמלצת הממונים

תכנים מרכזיים

1. למידה של כלים ומושגים בין-תחומיים המתייחסים לסיכון, הדרה, טראומה והתקשרות אישית ומערכתית.
2. למידת כלים ואסטרטגיות לעבודה חינוכית עם תלמידים בסיכון והדרה והוריהם.
3. למידה של תהליכי התערבות, הדרכה וליווי במסגרות החינוך השונות של האגף.
4. פרקטיקום – יישום התערבות מערכתית במסגרות החינוך השונות של האגף בליווי הדרכה.

דרכי הוראה

המשתלמים יעברו תהליכי התפתחות אישיים, קוגניטיביים-תפיסתיים ורגשיים במקביל לתהליכי התפתחות מקצועית ורכישת ידע תיאורטי רלוונטי.

הקורס יתקיים בשתי קבוצות שתתקיימנה במקביל. חלק אחד יוקדש לתהליכי הנחיית קבוצות ולמידת מושגים בסיסיים בפסיכולוגיה מערכתית וחלק אחר יוקדש להנחיה לפי התפיסה החינוכית הפסיכו-חברתית.

המודל היישובי- הלכה ומעשה

תמרה וביתר עלית שנה ב'

מסגרת הלימודים

היקף ההשתלמות

90 שעות השתלמות מוכרות לגמול השתלמות (עבור כל ישוב).

זמן ומקום לפעילות ותאריכי מפגשים

יקבעו מול בעלי התפקידים ברשויות.

רכזת ההשתלמות

ד"ר מלכה שבתאי ממחלקת המו"פ של האגף.

מנחי ההשתלמות

ההשתלמות מונחת על ידי מנחי "דרך הכפר":

נעמי ישראלית-אדלר

איתי כהן

לארה כפיר

ושירה גץ-ווקר

אגף א' לחינוך ילדים ונוער בסיכון פועל ליצירת שפה משותפת, מטרות וערכים משותפים לכלל המחלקות באגף וברשויות.

האגף פועל לפיתוח ויישום המודל היישובי ב-50 רשויות ברחבי הארץ, מתוכן נבחרו שתי רשויות לליווי מערכתי מקיף: תמרה וביתר עלית. הליווי נעשה ע"י מנחה ממחלקת המו"פ, בשיתוף עמותת "דרך הכפר".

תהליך זה החל בתשע"ח, שנה בה עסקנו ביצירת קהילה של בעלי תפקידים מכל תחומי העשייה של האגף ברשויות סביב ברור ערכים ומושגים משותפים. ובשנה זו, כהמשך למהלך, נעסוק ביצירת תפיסת חינוך ובבניית תכנית עבודה יישוביות ארוכות טווח.

מטרות ההשתלמות

1. בניית שגרות עבודה התואמות את עקרונות "המודל היישובי" בו מתפקד הישוב ככפר שלם עבור ילדים ובני נוער במצבי סיכון.
2. הבניית שפה חינוכית משותפת לכלל העובדים עם ילדים ובני נוער במצבי סיכון ביישוב.
3. המשך גיבוש ערכי יסוד לקהילה כביטוי לייחודיות קהילת החינוך ומחנכיה.
4. בניית תכנית עבודה יישובית, הוליסטית.

קהל יעד

עובדי האגף הרלבנטיים ובעלי תפקידים מובילים ברשויות שנבחרו.

דרכי ההוראה

התבוננות רגשית, למידה תודעתית, חשיבה יישומית ופעילות מעשית. ההוראה ופיתוח המודל היישובי יעשה בדרכים הבאות: מפגשי היכרות ומיפוי, מפגשי למידה לצוות מוביל, בית-מדרש חינוכי, בתי מדרש לכלל הצוות, פגישות ליווי והטמעה, כתיבת תכנית עבודה שנתית, ועדת היגוי, דיונים.

הרשמה למיועדים בלבד
באמצעות מפקחי האגף
במחוז צפון ובמחוז החרדי
ומנהלי מחלקות חינוך
ילדים ונוער בסיכון בתמרה
ובביתר עלית

פיתוח קהילות מורים לומדות

מסגרת הלימודים

היקף ההשתלמות

הקהילה תפעל במסגרת 60 שעות מוכרת לגמול השתלמות.

מקום ההשתלמות

המפגשים יתקיימו במכון מופ"ת, רחוב שושנה פרסיץ' 15 תל אביב.

ימי לימוד ושעות

הקהילה תחל לפעול ב- 7.11.2018 ותתקיים בין השעות 19:30-16:30 (בכל המפגשים)

תאריכי מפגשים יקבעו בתיאום עם המשתתפים במפגש הפתיחה

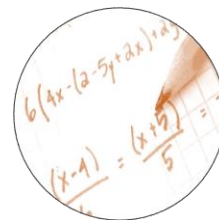
רכזת ההשתלמות

ד"ר אורית בר ממכללת בית ברל.

מנחי ההשתלמות

התוכנית היא בליווי אקדמי של הילה קסל ועמית לרנר ובהנחייתן של רוחמה ויונטה ומירה ציגלמן.

קהילת מורים מובילים במתמטיקה למורי שח"ר

הפיקוח על הוראת מתמטיקה בשיתוף אגף חינוך ילדים ונוער בסיכון פותחים במסגרת השתלמות זו קהילת מורים- מובילי קהילות, בתחום המתמטיקה למורי שח"ר.

הקהילה מבוססת על ההבנה כי ישנם בינינו מורי מתמטיקה מצוינים שפיתחו במהלך עבודתם פרקטיקות אפקטיביות, כלים פדגוגיים וידע נרחב ההכרחי להצלחתם של הלומדים. ידע זה הוא בעל ערך רב לכלל קהילת המורים למתמטיקה.

במהלך שנה"ל תשע"ט תיבנה קהילת מורים מובילים, ובה יוכשרו המשתתפים להוביל קהילות מורים נוספות במחוזות. בשנה"ל תש"פ יוביל כל מורה קהילה לומדת עצמאית במקביל לליווי מקצועי של מנחי קהילת המובילים.

ההתגייסות למען גיבוש קהילת מורים זו הכרחית לצמצום הפערים הלימודיים בקרב תלמידי שח"ר ולשיפור הישגים והזכאות לבגרות.

מטרות ההשתלמות

יצירת קהילת מורים אשר תאפשר לחבריה שיתוף בידע, למידת עמיתים, רכישת מיומנויות חקר הוראה. משתתפי ההשתלמות - חברי קהילת המורים המובילים, יוכשרו להוביל קהילות מורים נוספות במחוזות.

קהל יעד

מורים למתמטיקה המגישים לבגרות, בעלי ידע נרחב בתחום התוכן, בעלי מומחיות פדגוגית ודידקטית לתלמידי שח"ר ובעלי כישורי הנהגה והובלה ומוטיבציה לפעול לפיתוח מורים עמיתים. קהילת המורים הלומדת תיבנה בשיתוף פעולה של המחוזות והמטה ובהמלצת הממונים המחוזיים.

הרשמה בהמלצת
מפמ"רית מתמטיקה,
ובאמצעות מפקחי תחום
במחוזות ומנהלת תחום
מתמטיקה באגף

מסגרת הלימודים

היקף ההשתלמות

60 שעות ההשתלמות מוכרת לגמול השתלמות

זמן ומקום לפעילות

מכון מופ"ת, שושנה פרסיץ 15 תל אביב.

ימי לימוד ושעות

יום ב' 16:30 - 19:30

תאריכי המפגשים

מפגש פתיחה ב- 22.10.18

רכזת ההשתלמות

ד"ר אורית בר ממכללת בית ברל.

מנחות ההשתלמות

התוכנית היא בליווי אקדמי של מכללת בית ברל ובהנחיית

אביבה משה-אוריגד, מדריכה מרכזת תחום שפה באגף

ד"ר שני קחטה, מרכזת פדגוגית תוכניות וכיתות שח"ר באגף

הילה קסל, יועצת אקדמית – בית ברל

הצטרפות מותנית בהמלצת המחוז ובהמלצת מפמ"ר לשון

"שוחרים שפה"

קהילת מורים מובילים ללשון עברית למורי שח"ר

בשנים האחרונות עלה צורך מהשטח למתן מענה למורים ללשון עברית בכיתות שח"ר בהתאמת דרכי הוראה וחומרי למידה לצרכים המגוונים של התלמידים בכיתות אלה.

כמענה לצורך זה נפתחה קהילת מובילי קהילות מורים בתחום השפה, בהתבסס בין היתר על ההבנה כי יש בינינו מורים מצוינים לעברית אשר פיתחו במהלך עבודתם פרקטיקות אפקטיביות, כלים פדגוגיים וידע נרחב ההכרחי להצלחתם של הלומדים, ועם הכשרה מתאימה יוכלו להוביל בעצמם קהילות מורים במחוזותיהם.

גיבוש קהילות המורים הכרחית לצמצום הפערים הלימודיים בקרב תלמידי שח"ר ולשיפור ההישגים והזכאות לבגרות.

מטרות ההשתלמות

- קידום ידע תוכן וכישורים פדגוגיים בדיסציפלינה כדי לתרום להתפתחות המקצועית של המורים
- קיום למידה שיתופית של חברי הקהילה בתחום הדיסציפלינה
- קידום אחריותיות, יחסי אמון ונורמות של שיתוף
- ליווי מובילי הקהילות בהקמה של קהילות משלהם

קהל יעד

מורים מובילים ללשון עברית בכיתות שח"ר- חט"ע

תכנים מרכזיים

- קהילת למידה - מהות ומאפיינים ותפקיד המנחה
- שיח פדגוגי מבוסס ייצוגי הוראה ולמידה – חשיבות ומאפיינים
- היכרות ויישום של כלים וידע פדגוגיים רלוונטיים ועדכניים בתחום הדיסציפלינה

דרכי ההוראה

פיתוח כוחות הוראה אפקטיביים באמצעות חקירה קבוצתית של העשייה בשטח, חקירת תוצרי למידה ומפגש עם העשייה הפדגוגית באופן בלתי אמצעי וליווי המשתלמים בקהילה המתהווה שלהם.

הרשמה בהמלצת

מפמ"ר לשון,

ובאמצעות מפקחי תחום

במחוזות ומנהלת תחום

שפה באגף

פיתוח והמשגת ידע שדה

מסגרת הלימודים

היקף השתלמות

10 מפגשים בני 4 שעות
אקדמיות . ההשתלמות מוכרת
לגמול השתלמות

ימי לימוד ושעות

ימי שלישי בשעה 15:00-18:15

מקום ההשתלמות

אוניברסיטת תל אביב, המרכז
האוניברסיטאי לפיתוח סגל
בחינוך

תאריכי המפגשים

8.1.19 , 25.12.18 , 18.12.18
15.1.19 – הרצאת אורח,
9.4.19 , 12.3.19 , 26.2.19
4.6.19 , 21.5.19 , 30.4.19

רכז ההשתלמות

ד"ר ניר ויטנברג, מחלקת מו"פ
באגף

מנחי ההשתלמות

ד"ר ניר ויטנברג, עו"ס קליני
ומתמחה בפסיכותרפיה דינמית,
עורך כתב העת "מניתוק
לשילוב", מחלקת מו"פ.

אורלי פנסטר-ויילר, יועצת
חינוכית. מומחית בעבודה עם
ילדים ונוער בסיכון, מפתחת
תוכניות ותכנים מו"פ

כתיבת תורת שח"ר

עבודת החינוך וההוראה עם ילדים ונוער בסיכון

במסגרת האגף מצויים אנשי מקצוע מומחים בתחומם, אשר על בסיס הידע הנלמד והמפגש הבלתי אמצעי עם אוכלוסיות ותופעות פיתחו כלים, תוכניות ותהליכי עבודה מקצועיים המובילים לתוצאות משמעותיות. השתלמות זו נועדה לאפשר לאנשי המקצוע בתחום שח"ר להמשיג, לתעד ולשתף את עשייתם בשדה (במסגרות בית ספריות ובקהילה) ואת תורת המעשה פרי פיתוחם.

מטרות הקורס

1. ניתוח תפיסות האגף, ניתוח שיטות העבודה וכתיבתם הסדורה.
2. התבוננות ביקורתית רפלקטיבית על הפרקטיקה וניסוח עקרונות העבודה באופן בהיר ושיטתי.
3. חילוץ ידע סמוי: הצלחות בעשייה ואתגרים הנלווים לשגרת העבודה.
4. כתיבה ו הוצאה לאור של ספר רשמי שיכלול את כל האמור לעיל.

קהל יעד

עובדי אגף א' לחינוך ילדים ונוער בסיכון בתחום שח"ר, בעלי ותק של 5 שנים לפחות ובעלי ניסיון וידע מעשי נרחב. המתאימים יעברו ראיון אישי.

תכנים מרכזיים

- נושאי ההשתלמות:
- עקרונות אוניברסליים טמונים בעבודת האגף והתבוננות בהם בראייה ביקורתית.
 - זיהוי עקרונות פעולה מחוללי הצלחה.
 - ייחוד עבודת האגף למול שירותים אחרים העוסקים בעבודה עם ילדים ונוער בסיכון.

דרכי ההוראה

המפגשים יערכו במתכונת קבוצתית פנים אל פנים ובאופן וירטואלי, וילוו על ידי צוות מקצועי המומחה בחילוץ ידע, בכתיבה ובהמשגה שלו. תתגבש קהילת למידה משותפת שתאפשר מקום לביטוי אישי בד בבד עם למידת עמיתים.

בקישור לרישם באוני' ת"א מלאו בראש דף הרישום באופן מדויק את שם ההשתלמות ואת הפרטים הרלוונטיים הנוספים.

אין צורך לצרף מסמכים נוספים מעבר לכך למרות נוסח הכתוב באתר האוני'.
סילבוס מפורט ישלח לנרשמים לאחר קבלתם

ההרשמה לעומדים
בדרישות הסף (קהל היעד)

לחצו כאן

**היבטים יישומיים
בחינוך ילדים
ונוער בסיכון**

מסגרת הלימודים

היקף ההשתלמות

60 שעות כל מפגש 4 שעות
אקדמיות ההשתלמות מוכרת
לגמול השתלמות.

מקום השתלמות

אוניברסיטת תל אביב, בנין
חינוך קומה 4 חדר 431

ימי לימוד ושעות

ימי ב' 9:30 – 13:00

תאריכי המפגשים

5.11, 19.11, 3.12, 17.12,
31.12, 14.1, 28.1, 11.2, 25.2,
11.3, 25.3, 8.4, 29.4, 13.5,
27.5

רכזת ההשתלמות

ד"ר ווביט מנגיסטו

מנחי ההשתלמות

ד"ר ווביט מנגיסטו – מפקחת
ממונה על נוער עולה יוצאי
אתיופיה

ד"ר שמחה גטהון – מנחת

קבוצות הורים ומומחית
בפיתוח קהילות

ד"ר גל הרץ – חוקר תרבות

ההרשמה פתוחה
לקהל היעד

לחצו כאן

דמי הרישום – 130 ש"ח.

"אתגר ההשתייכות"

קורס לעובדי קידום נוער העוסקים
בבני נוער ישראלים יוצאי אתיופיה

"כיצד להיות שייך לחברה שלא רוצה אותך?" שאל נער יוצא אתיופיה באחת מיחידות קידום הנוער.

אתגר ההשתייכות עבור בני נוער אלה הוא משימה מורכבת. המסע לישראל, כך נראה, לא הסתיים עם ההגעה לארץ, אלא ממשיך במרחב שבין הזהויות, התרבויות והמשברים. המתקשים במסע או שאינם מוצאים את הנתיב בו, הופכים ללא שייכים, ובעקבות זאת לנוער בסיכון.

כיצד להוביל את בני הנוער במסע הזה? הקורס הנוכחי נבנה כדי לסייע לעובדי קידום נוער בפרט ולעובדים נוספים באגף להתמודד עם סוגיה זו.

מטרת הקורס

הקניית תפיסות וכלים בתחום ההתערבות מותאמת תרבות, תוך דגש על פיתוח כלים מעשיים ומענים מותאמים לאתגרים הייחודיים

קהל יעד

עובדי קידום נוער ועובדים בתחומים נוספים באגף העוסקים בחינוך ובטיפול בילדים ובני נוער בני העדה האתיופית.

תכנים מרכזיים

הקורס יתחלק לארבעה שלבים:

שלב א – אתגר השייכות כמשימה של הרכבת זהויות
שלב ב – מעגלים של חוסן – האישי, המשפחתי והקהילתי
שלב ג – מענים מותאמים - מבט אחר על תחומי הליבה
שלב ד – הצגת תוצרי למידה

דרכי ההוראה

הקורס מציע שילוב בין ידע תיאורטי אקדמי לידע מעשי -חינוכי-טיפולי בחיבור לנרטיב האישי-מקצועי של המשתתפים. ההכשרה משלבת למידת עמיתים, עיבוד חוויות ומקרי מבחן ופיתוח מענים מותאמי תרבות לעבודה החינוכית-טיפולית בקידום נוער.

בקישור לרישום באוני' ת"א מלאו בראש דף הרישום באופן מדויק את שם ההשתלמות ואת הפרטים הרלוונטיים הנוספים.

אין צורך לצרף מסמכים נוספים מעבר לכך למרות נוסח הכתוב באתר האוני'.
סילבוס מפורט ישלח לנרשמים לאחר קבלתם

היקף השתלמות

השתלמות זו שנתית – לימודי תעודה: שנה א' 60 שעות, שנה ב' 60 שעות. ההשתלמות מוכרת לגמול השתלמות ומזכה בתעודה.

מקום ההשתלמות

אוניברסיטת תל אביב, המרכז האוניברסיטאי לפיתוח סגל בחינוך

ימי לימוד ושעות

ימי שלישי בין השעות 16:30 - 19:45

תאריכי המפגשים

18.12.18 , 27.11.18 , 13.11.18 , 15.1.19 , 8.1.19 , 1.1.19 , 26.2.19 , 12.2.19 , 29.1.19 , 2.4.19 , 19.3.19 , 12.3.19 , 21.5.19 , 30.4.19 , 9.4.18

דרישות נוכחות פעילה במפגשים , מטלה לסוף שנה א'

רכזת השתלמות רונית

וולפסון, מחלקת מו"פ

מנחי ההשתלמות

מתי ליבליך M.A , ממקימי ומרכזי התכנית לתרפיה מבוססת מיינדפולנס בבר אילן ד"ר רוני ברגר, פסיכולוג קליני בכיר.

ההרשמה פתוחה לקהל היעד

לחצו כאן

דמי הרישום – 130 ש"ח.

מיינדפולנס וחמלה

יישומים בחינוך ילדים ונוער בסיכון שנה א'

תחום המיינדפולנס ויישומיו בחינוך מקבלים תשומת לב רבה בשנים האחרונות, הן בישראל והן ברחבי העולם. ממצאי מחקר מראים תוצאות מבטיחות לגבי ההשפעה של מיינדפולנס והתערבויות מבוססות חמלה בתחום החינוך במדדים רבים, הכוללים הן את חווית הילדים והן את חווית המורים והיועצים החינוכיים.

התכנית נועדה לתת מענה לאנשי חינוך המעוניינים ללמוד לעומק את הנושא, ולרכוש כלים יישומיים בליווי אנשי מקצוע מובילים בישראל.

מטרות

- העמקת הידע החוויתי- אישי בנושא מיינדפולנס וחמלה
- בניית תהליך יישומי סדור של נושאים אלו בתוך מסגרת חינוכית בעבודה עם צוותים ותלמידים

קהל יעד

עובדי האגף העוסקים במסגרת תפקידם עם ילדים ונוער בסיכון ויתחייבו להפעיל קבוצות מיינדפולנס במסגרת עבודתם. הנרשמים יעברו ראיונות אישיים לבדיקת התאמה.

תכנים מרכזיים

- מיינדפולנס וחמלה עצמית- מדוע זה משמעותי לנו?
- מיינדפולנס: מהו קשב חשוף? כיצד הוא שונה מהקשב הרגיל שלנו.
- מעבר מהימנעות כאסטרטגיה מעצימת דחק- אל הכלה כאסטרטגיה למפגש ובטחון
- מחקרי מוח בשפה נגישה
- מערכת האיום וההגנות
- בוושה וביקורת עצמית כתהליכים הרסניים ועוד.

בקישור לרישום באוני' ת"א מלאו בראש דף הרישום באופן מדויק את שם ההשתלמות ואת הפרטים הרלוונטיים הנוספים.

אין צורך לצרף מסמכים נוספים מעבר לכך למרות נוסח הכתוב באתר האוני'.
סילבוס מפורט ישלח לנרשמים לאחר קבלתם

כשירות תרבותית

עבודה מודעת הקשר בחינוך טיפול ילדים ונוער בסיכון

מסגרת הלימודים

היקף השתלמות

30 שעות, מוכרת לגמול
השתלמות.

מקום הפעילות

במסגרות בהן תתקיימנה
ההשתלמויות.

תאריכי המפגשים

יקבעו בהתאמה עם המסגרות.

רכזת השתלמות

בכל מסגרת יקבע רפרנט
ספציפי לצורך ההכשרה

מנחת השתלמות

ד"ר מלכה שבתאי,
מחלקת מו"פ.

השתלמות ייעודית
וסגורה מראש

כשירות תרבותית הינה המושג המקצועי העדכני המתייחס להיבטים של מודעות עצמית, הכרות מעמיקה עם הלקוח ולבסוף התאמה מדויקת של המענים והשירותים המוצעים לו.

תחום זה עבר כיום התפתחות משמעותית בכל העולם, מתוך הבנה שלא רק להיבט התרבותי השפעה על ההתערבות המקצועית, אלא לרשימה ארוכה של הקשרים בחיי האדם, המשפיעים על זהותו התנהגותו ותפיסותיו. ראייה מורחבת זו נקראת עבודה מודעת הקשר.

עבודה מודעת הקשר בוחנת את ההקשרים השונים בחיי האדם, מיקומם בחייו ומתבוננת כיצד הם מצטלבים זה עם זה ויוצרים משמעויות נוספות. לראייה זו השפעה ותרומה משמעותית בהקשר החינוכי טיפולי בכך שמאפשרת להתאים את המענים לנער עצמו על כל מכלול רבדיו ולהוביל בכך לתוצאות חיוביות.

מדיניות האגף לילדים ונוער בסיכון היא להטמיע גישה זו בקרב עובדי האגף בכל המחלקות ובכל תחומי העשייה.

מטרות הקורס

- רכישת מושגים מרכזיים בתחום הכשירות התרבותית
- התנסות אישית בעבודה מודעת הקשר
- הכרות עם אוכלוסיית היעד במשקפיים חדשות אלו
- יישום והתאמה לאוכלוסיית היעד ולמסגרת החינוכית טיפולית הספציפית

קהל יעד

בעלי תפקידים מיחידות שונות של האגף.

תכנים מרכזיים

- מושגים בכשירות תרבותית
- הצטלבות מיקומים
- זהות תלוית הקשר
- תרגום ויישום בעולמות התוכן של היחידות השונות
- מושגים אלו יתורגמו לפרקטיקות עבודה ביחידות השונות.

דרכי ההוראה

הרצאות, סדנאות, מרצים אורחים ופעילויות העשרה נוספות.

מסגרת הלימודים

תקבע עם כל יחידה בהתאמה.

כשלקות למידה פוגשת תלמיד בסיכון

הקורס נבנה במגמה לקדם ידע ולהכיר את מאפייני אוכלוסיית ילדים בסיכון תוך מיקוד בתלמידים בעלי לקויות למידה. במסגרת הקורס נפתח את ארגז הכלים הייעודי הנדרש להתמודדות עם אוכלוסייה מורכבת זו.

מטרת הקורס

- להקנות ידע תאורטי ויישומי
- לאפשר הכרות והתנסות עם מודלים קיימים בתחום
- להתנסות בבניית תכניות התערבות ברמה אישית/כיתתית/ קבוצתית

קהל יעד

- מורים המלמדים תלמידים בסיכון בשתי המסגרות הבאות:
- במסגרות ובכיתות ותכניות האגף לחינוך ילדים ונוער בסיכון
- באוכלוסיית תלמידים הטרוגנית, בחטיבת הביניים ובחטיבה העליונה

תכנים מרכזיים

- המורה ידע לזהות מאפיינים של לקויות למידה וסיכון בקרב תלמידיו בכיתה הטרוגנית
- המורה ידע לתכנן תכנון מערכתי של מודלים ותוכניות המותאמות לאוכלוסייה זו
- המורה יתנסה וילמד להפעיל תכניות התערבות

דרכי ההוראה

- הרצאות, למידת עמיתים, סדנאות, סימולציות ועוד.

מסגרת הלימודים

היקף השתלמות

30 שעות, מוכרת לגמול השתלמות ברפורמת אופק חדש ועוז לתמורה

דרישות הקורס

היכרות עם אוכלוסיית תלמידים בסיכון ניסיון של 5 שנים בהוראה

המלצה של מנהל/ת ביה"ס

הגשת עבודה מסכמת

מקום הפעילות פסג"ה בתים

ימי לימוד ושעות

ימי חמישי בשבוע, שעות 16:00-19:00, חמישה מפגשים פא"פ ושני מפגשים מקוונים.

תאריכי המפגשים החל

מחודש פברואר 2019

רכזת השתלמות

לאה לילה קורן, מדריכה ארצית באגף

מנחת השתלמות

לאה לילה קורן, מדריכה ארצית באגף ומרצים אורחים נוספים.

הרשמה תיפתח בפסג"ה בת-ים ותותנה בהמלצת מנהל/ת ביה"ס

הכשרת רכזי התאמות בדרכי הוראה והיבחנות

מסגרת הלימודים

היקף השתלמות

30 שעות, מוכרת לגמול
השתלמות לרפורמות אופק
חדש ועוז לתמורה

מקום השתלמות פסג"ה בת
ים.

ימי לימוד ושעות

ימי חמישי בין השעות

16:00-19:00

חמישה מפגשים פא"פ, שני
מפגשים מקוונים

תאריכי המפגשים

החל מפברואר 2019. תאריכים
יקבעו בהמשך

דרישות

ניסיון הוראה בחטיבה עליונה,
מוכנות לתפקיד מערכת,
המלצה של מנהל בית הספר

רכזת השתלמות

לאה לילה קורן, מדריכה
ארצית באגף

מנחי השתלמות

לאה לילה קורן, מדריכה
ארצית אגף אי לחינוך ילדים
ונוער בסיכון

הרשמה תיפתח בפסג"ה
בת-ים ותותנה בהמלצת
מנהל/ת ביה"ס

תפקיד רכז התאמות בחטיבה העליונה הינו תפקיד מערכתי- ארגוני- פדגוגי
הדורש הבנה מערכתית ומיומנויות ניהול גבוהות.

התפקיד מורכב וכולל קשר והתמודדויות עם גורמי טיפול שונים, לרבות
התלמיד, המורים, ההורים, המערכת וגורמים מחוץ לביה"ס. יישום
ההתאמות דורש ידע פדגוגי הכולל מענה בדרכי הוראה והבחנות יחד עם
מודעות ורגישות לצורכי השותפים השונים.

בהשתלמות זו יושם דגש על המאפיינים הייחודיים ביישום תפקיד רכז
התאמות בחט"ע עם אוכלוסיית תלמידים בסיכון.

מטרת הקורס

הכשרת רכזי התאמות תוך הקניית ידע, מודעות וכלים לניהול יישומי של
התאמות בדרכי הוראה והבחנות של תלמידים עם לקויות למידה והפרעות
קשב בראייה הוליסטית של התלמיד ומערכת החינוך.

קהל יעד

מורים לתלמידים בסיכון המעוניינים להתמחות בתפקיד רכז התאמות בית-
ספרי.

תכנים מרכזיים

1. הקניית ידע בסיסי בקשיי למידה ובלקויות למידה והפרעת קשב.
2. רצף ההתערבות החינוכית - איתור, התערבות ומתן התאמות בדרכי
הוראה ותהליך הערכה.
3. הכרת מדיניות המשרד בנושא התאמות בדרכי הוראה והיבחנות.
4. ארגון והובלת צוות רב מקצועי.
5. מרכיבי התפקיד של רכז ההתאמות בדרכי הוראה והיבחנות.
6. מאפיינים והדגשים ייחודיים בעבודה עם אוכלוסיית תלמידים בסיכון.

דרכי ההוראה:

הרצאות, למידת עמיתים, סדנאות.